

UNIUNEA EUROPEANĂ

RÖVID ÖSSZEFOGLALÓ

A második értékelő jelentés az Európai Beruházási és Projektek Minisztériuma és a Nemzeti Munkaügyi és Szociális Védelmi Tudományos Kutatóintézet (Lider) és az S.C.ERNST&YOUNG SRL (Kft.) (társult) által létrehozott társulás között létrejött "A Versenyképességi Operatív Program 2014-2020 értékelési tervének végrehajtása, 1. tétel: A Versenyképességi Operatív Program (POC) beavatkozásainak értékelése a kutatás, fejlesztés és innováció területén" (Program) című szerződés keretében készült, a "Versenyképességi operatív program 2014-2020 értékelési tervének végrehajtása" című projekt keretében teljesített szerződés. A jelentés a 2021 augusztusa és 2022 márciusa között végzett második értékelési gyakorlat eredményeit mutatja be a 2014-2020-as operatív program által finanszírozott, a gazdasági versenyképességet és a vállalkozásfejlesztést támogató kutatásra, technológiai fejlesztésre és innovációra (CDI) irányuló beavatkozásokról.

A kutatásra, technológiai fejlesztésre és innovációra szánt beruházások közvetlenül hozzájárulnak a 2014-2020-as időszakra vonatkozó nemzeti kutatási, fejlesztési és innovációs stratégia végrehajtásához, és támogatják a 2014-2020-as partnerségi megállapodást, különösen azáltal, hogy közvetlenül hozzájárulnak a kutatás, technológiai fejlesztés és innováció fejlesztése célkitűzés megvalósításához.

Az értékelési módszertan az elemzéstípusok széles körére terjedt ki, beleértve az elméleti alapú értékelést és a kontrafaktuális hatásvizsgálatot, beleértve a regionális különbségek közötti eltérések módszerét.

A jelenlegi értékelés eredményei megerősítették, hogy a program megtervezésekor előirányzott változás valószínűleg nagymértékben bekövetkezik, mivel a beavatkozások jól illeszkednek az azonosított szükségletekhez.

Összességében a **Versenyképességi Operatív Program (POC) válaszolt a nemzeti szintű gazdasági versenyképesség alacsony szintjével kapcsolatos igényekre és kihívásokra, biztosítva a program relevanciáját a 2014-2020 közötti időszak gazdasági és kutatásra, technológiai fejlesztésre és innovációra (CDI)**, annak ellenére, hogy a kutatás, technológiai fejlesztés és innováció (CDI)-rendszer fejlődésére és teljesítményére vonatkozó mutatók tekintetében szerény előrelépés történt. **A beavatkozások hatása általában pozitív volt**, a végrehajtott beruházások egyes esetekben hozzájárultak a mutatók csökkenésének megállításához, más esetekben pedig azok fenntartásához vagy kismértékű növeléséhez.

Az intelligens szakosodás és az egészségügy területén a tudományos kapacitás növelését célzó beavatkozások sikeresnek bizonyultak, **támogatva új kutatók felvételét és növelve a jobb kutatási infrastruktúrákban dolgozó kutatók számát.** A kedvezményezett szervezetek javulást tapasztaltak az innovációs kapacitásban, új tevékenységek és/vagy kutatási irányok kialakításában és a humán tőke fejlesztésében, és a pozitív hatások a Versenyképességi Operatív Programot (POC) is magukban foglalták.

A 2014-2021 közötti időszakban Románia részvétele az uniós kutatásban nőtt a 2007-2013 közötti időszakhoz képest. **Az uniós kutatásban való részvétel növelésére finanszírozott beavatkozások hozzájárultak az uniós programokban, például a Horizont 2020-ban vagy más nemzetközi programokban való romániai részvétel növekedéséhez.** Külföldi kutatók támogatásával megteremtődtek a szükséges feltételek a kedvezményezett szervezetek kutatás-fejlesztés (CD)-kapacitásának megerősítéséhez.

A kutatás, fejlesztés és innovációba (CDI) történő magánbefektetések növelését célzó beavatkozások **pozitív hatással voltak a Kutatást-fejlesztést végző vállalatokra.** Az értékelés eredményei pozitív hatást mutattak a kutatás, fejlesztés és innovációra (CDI) fordított magánkiadások növekedésére egy évvel a beavatkozás után. **Bár összességében szerény, a tőkekiadások növekedése szinte kizárólag a program beavatkozásainak köszönhető.**

UNIUNEA EUROPEANĂ

A tudás, a technológia és a kutatás, fejlesztés és innováció (CDI) készségekkel rendelkező személyzet transzferének növelésére irányuló beavatkozások pozitív hatással voltak az állami kutatási környezetre és a magánszektor között. A kis- és középvállalkozások együttműködése a kutatási környezettel egyre növekszik, bár még mindig a nagyvállalatok azok, amelyek nagyobb arányban működnek együtt.

A Versenyképességi Operatív Programnak (POC) tulajdonított hatások fenntarthatóak lehetnek. A hatások fenntarthatóságát a kutatás és az ipar közötti partnerséget **támogató jövőbeli szakpolitikáknak és programoknak**, a finanszírozás kiszámíthatóságának, a jogi, intézményi és adózási keret stabilitásának és kiszámíthatóságának, de az olyan globális fejleményeknek is támogatniuk kell, mint például a digitalizáció növekvő hatása.

Az értékelés megállapításai alapján **ajánlásokat fogalmaztak meg, amelyek elsősorban a Kutatási, Digitalizációs és Innovációs Minisztériumnak és a programirányító hatóságnak szólnak**: A jogszabályi és intézményi keretnek a tudományos kapacitások növelésére irányuló stratégiai célkitűzésekhez való igazítása a jobb stratégiai programozás és tervezés, a magánvállalkozások kutatás, fejlesztés és innovációs (CDI) tevékenységben való részvételének ösztönzéséhez szükséges kedvező feltételek és a kutatás, fejlesztés és innovációs (CDI) pályák vonzerejének növelése érdekében; **a kutatás, fejlesztés és innováció (CDI) finanszírozás szintjének és a finanszírozási mechanizmusok kiszámíthatóságának növelése a kutatás, fejlesztés és innovációs (CDI) ágazatok szintjén**, a kutatás, fejlesztés és innováció (CDI) ágazat megerősítését és fejlesztését célzó egyéb programokkal való kiegészítő jelleg fokozása, valamint a kutatás, fejlesztés és innováció (CDI) ágazat hatásainak fenntarthatósága érdekében.

A végrehajtási stratégia javítására vonatkozó ajánlások elsősorban a projektértékelési és szerződéskötési időszakok lerövidítésére irányulnak, hogy a projektek végrehajtása a lehető legközelebb kerüljön a támogatási kérelmek benyújtásának időpontjához. E tekintetben ajánlott biztosítani, hogy az értékeléshez és a szerződéskötéshez szükséges pénzügyi és humán erőforrásokat folyamatosan és kiszámítható módon biztosítsák (többek között a közbeszerzési törvény alóli mentesítéssel). A jelenlegi helyzetben olyan intézkedéseket is szükséges végrehajtani, amelyek támogatják a kedvezményezetteket az egyes kedvezőtlen ágazati fejlemények (energiaválság, a termékek és szolgáltatások áremelkedése, az ellátási láncok megszakadása) által okozott kockázatok kezelésében, hogy támogassák a projektek végrehajtását és a javasolt eredmények elérését.

A nyomon követési eljárások javítására vonatkozó ajánlások célja a bürokrácia csökkentése, a jelentéstétel és a szükséges kísérő dokumentumok egyszerűsítése, a MySMIS platform fejlesztése és felhasználása a program kedvezményezettjei, valamint a technikai és pénzügyi ellenőrök közötti kommunikáció megkönnyítésére.

A projektek pénzügyi körforgásának javítására vonatkozó ajánlások elsősorban a benyújtott visszatérítések feldolgozásának és a kedvezményezetteknek történő kifizetéseknek az egyszerűsítésére, valamint a kedvezményezettekkel a pénzügyi szabályokról folytatott kommunikáció javítására irányulnak.

A jövőbeli finanszírozási források biztosítása elengedhetetlen a Versenyképességi Operatív Program (POC) keretében javított kutatás, fejlesztés és innovációs (CDI) kapacitások konszolidációjának, bővítésének, működtetésének és népszerűsítésének támogatásához, a szoftverek frissítése, a szükséges kiegészítő berendezések és fogyóeszközök beszerzése, egyes elemek módosítása vagy kiigazítása, valamint a rendelkezésre álló szolgáltatások népszerűsítése érdekében.

Így, az értékelő csoport prioritásnak tekinti, hogy a jövőben is folytassák a kutatás, fejlesztés és innováció (CDI) területén a Versenyképességi Operatív Program (POC) beavatkozások finanszírozását a teljesítményhez szükséges kritikus tömeg elérése és megerősítése, a lehető legtöbb kutatással-fejlesztéssel foglalkozó szervezet támogatása és a magánvállalkozások kutatás, fejlesztés és innováció (CDI) tevékenységben való részvételének ösztönzése érdekében.

Ajánlott a kutatási kapacitásépítést ösztönző és a kiválóság növelését célzó programok végrehajtásának folytatása az Európai Unió Horizont 2020 programjának intézkedéseivel szinergiában, valamint a kutatás, fejlesztés és innovációs (CDI) tevékenységekbe történő magánbefektetések növelését, a kutatóintézetek és a vállalkozások közötti együttműködési kapcsolatok kialakítását és fejlesztését ösztönző beavatkozások.